

St. O. Iosif,

Patriarchale

PATRIARHALE

152.212

35847

8081

PATRIARHALĂ

POESII

DE

St. O. IOSIF

1863

230994

BUCURESCI

EDITURA LIBRĂRIEI H. STEINBERG

10, Strada Gabroveni, 10

1901

152. 27

BIBLIOTECA CĂNTĂRALĂ UNIVERSITARĂ

BUCUREŞTI

COTA

35847

TIPARUL

INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ «MINERVA»
SOCIETATE ANONIMĂ. — CAPITAL 300.000 LEI
BUCURESCĂ, STRADA ISVOR, 80

—
1901

B.C.U. Bucuresti

C278338

248.338

35847
Duleț

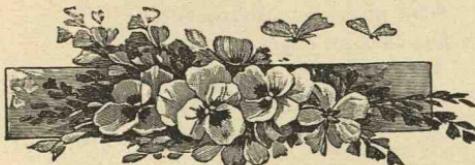
E MULT DE-ATUNCI...

E mult de-atuncă... e mult, nepoate,
Şi ca prin vis le văd pe toate...
Hei! să te miră, să te cutremură
De cîte-a fost 'nainte vremuri —
Şi-i mult, e mult de-atuncă, nepoate!

Intrase sabie în țară.
Zaveră... ciumă... fai și para!
S'așă prăpădit aî mei cu toții
Şi tot ce-aveam prădară hoții —
Şi Turcul stăpinea în țară.

Că uite! vremurile-acele
De-aș fost amarnice și grele,
Dar inimî drepte, credințioase,
Vin bun și cîntece frumoase
Erau pe vremurile-acele...

N U C U L

Acelaș loc iubit umbrești
Şi-un colț de cer întreg cuprinză —
Nuc falnic, strajă din povești,
D'asupra casei părintești
Aceleași crângi întinză...

De veacuri fruntea nu ţi-o temi,
Tiř păpet cind vin furtuni năval —
O de-ař putea să mai rechemi
La poala ta ři-acele vremi
De trař patriarchal!

Acel șirag de mîndre veri
De cari mi-aduc aminte-abea
Asemeni unor dragi păreri
Ce-aü legănat în mîngăeri
Copilăria mea...

O, de-aï putea să mai adună
Alaïul de copii vioi
Ce 'n horă se 'nvîrteaü nebună
Și toamna făurea cunună
Din veștedele-ți foii!

Dar unde-s brudnicii copii
Și unde-s rîsetele lor?...
Potecile-aü râmas pustii
Și-i năpadit de bălării
Pustiul din pridvor...

De mult s'aü risipit și-acei
Bătrîni ce 'n umbră ță-aü stătut
La sfaturi cu părintii mei —
Și frunza ce-o călcară ei
Tărină s'a făcut!

Străjer măreț, mai ță-amintești?...
Tu singur, încă neînfrînt,
De-amar de anii adăpostești
Ruina casei părintești
Pe care azi o cînt!

B U N I C A

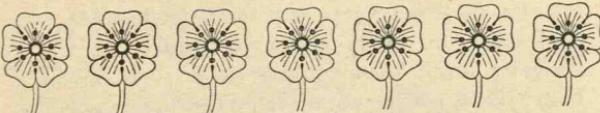
Cu părul nins, cu ochii mici
 Și calză de duioșie,
Aeve par'c'o văd aici
Icoana firavei bunică
 Din frageda-mă pruncie.

Torcea, torcea, fus după fus,
 Din zorii și pînă 'n seară;
Cu surca 'n briu, cu gîndul dus,
Era frumoasă de nespus
 In portu-î de la țară...

Căta la noi aşa de blind,
Senină şi tăcută;
Doar suspina din cînd în cînd
La amintirea vre-unuī gînd
Din viaţa ei trecută.

De câte ori priviam la ea,
Cu dor mî-aduc aminte
Sfiala ce mă cuprindea,
Asemuind-o 'n mintea mea
Dumineciî Prea-Sinte...

F U S U L

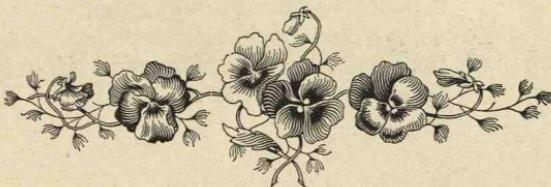
E liniște 'n chilia bătrînei, — și 'nserează...
Sub vatră țirăește un greer nestatornic,
Iși leagănă 'n perete tic-tacul vechiul ornic —
Se 'ntunecă chilia și iar se luminează,
 Și aleargă fusul spornic...

Topită de veghere bunica toarce, toarce,
Cu mințile p'aïurea, cătind la soc pierdută...
Și ca purtat în umbră de-o mînă nevăzută
Tot fuge'n cercuri fusul și tot mai iute stoarce
 Din caer lîna mută...

Mîhnita stă Prea-Sfînta sub candela de pază,
Se irosește 'n aer cucernic busuiocul;
Pe vatră luptă 'n umbră mocnit și vînăt focul,
Instreinatul greer sub vatră aiurează,
Schimbînd într'una locul.

Și ca 'ntr'o vrajă fusul se 'nvîrte și suspină...
Amurgu 'ncet își cerne cenușa obosită...
Bunica 'ngîndurată zărește ca prin sită
Trecînd pe din 'nainte-ř o viață în ruină
Și-o lume părăsită...

REVEDERE

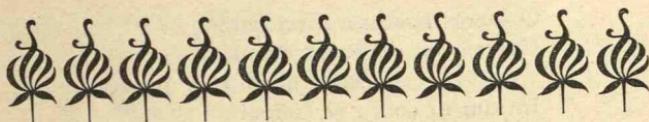
De la fereastră, din vagon
Văd satul alb sclipind în zare...
Un şuer lung... Tresar mişcat...
Simt inima bătindu-mă tare.

Văd poarta ţărniţă... Turnul vechiul...
O casă... două... toate ninse!
Şi gara... lume... Uite-aî mei!
M'aşteaptă totî cu braţe 'ntinse...

E mult de cind nu ne-am văzut,
E-atita haz și bucurie!
Doar numai frățiorul mic
Se uită lung: nu mai mă știe...

In ochii lui naivă și marf
Citesc un gind, o dulce teamă...
Și par'c' ar vrea să 'ntrebe 'ncet:
Cine-i uritul asta, mamă?...

F U R T U N A

A revenit albastrul Maiū!
Florī ^{în} grădină, florī pe plaiū
 Si Florī la pălărie!
Staū ca pe spinī, staū ca pe foc:
E timpul număř bun de joc
 Si bun de ștrengărie...

Griveiū, tovarăšul meū drag
Nerăbdător așteaptă 'n prag
 S'asvîrl ^{în} colț ghiozdanul...
I-e dor ca s'o pornim hai-huī:
Mă daū mai bine 'n partea lui,
 Că nu e Maiū tot anul!

O șterg de-acasă frumușel :
Griveiū cu mine, eū cu el —
 Și satu 'n colb se 'nneacă...
Intrăm în codru și Griveiū
A 'nnebunit de vesel ce-i :
 Mă mușcă, sare, joacă...

Dă spaîma 'n vrăbiï, latră 'n vînt,
Iși face mendrele; eū cînt
 Și codru lin răsună...
Pe sus trec leneș noură grei —
Noi nicî nu ne gîndim la ei
 Și doar aduc furtună !

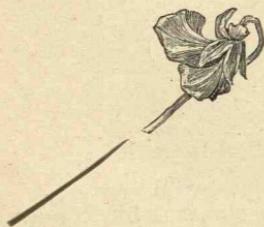
Abia o creangă s'a mișcat
Și 'n freamăt lung, neașteptat
 Lumina 'n zări se stînge...
Un roiū de frunze joacă 'n drum —
Tot codru e-un vîrtej acum
 Și eū pornesc a plînge...

Alerg în jos, alerg în sus :
Am rătăcit și urme nu-s
 Oră hîcoțo m'as duce !
Un fulger ! — repede mă 'nchin...
Ah, miî de duhuri vin
 Și vor ca să m'apuce...

Cad în genunchi, prins de fior...
Răsăbuind din nor în nor
 Un trăznet se descarcă!
Zic «Tatăl-nostru» — și Griveiū
Se uită ţintă 'n ochi ţ mei:
 Și el se roagă par'că...

Dar iată! cît ne-am închinat
Un colț de cer s'a luminat
 Și codru-î plin de soare...
Eșim voioși la cîmp deschis —
Și-mi pare că a fost un vis
 Furtuna trecătoare!...

248338

V I S U L

Bine-ař venit April,
Lună răsfătařă!
Sburd și cînt, zglobiř copil,
Ziulica toată!...

Inainte-mi — cîmp deschis...
Stau fără-de-țintă.
Totu-i adîncit în vis
Prins de vrajă sfîntă.

Jos, pe dîmb, mă tolănesc
Fermecat de lene,
Și din ce în ce elipsesc
Tot mai des din gene...

Somnul vine mîngăios,
Soarele mă 'mbată —
Par'c' aud un basm frumos
Cu: «A fost odată...»

In auz îmă sună blind
Zumzetul de-albine...
Mîndre zîne vin tînzind
Brațele spre mine.

Tańnice spre mine vin
Toate la olaltă —
Rid și 'n jur de mine lin,
Prinse 'n horă, saltă...

Dar cînd sar să le cuprind,
Caut cu 'ntristare:
Stol de porumbieř sclipind
Flutură în zare...

V A R Ă

Asfințește. Printre rămuri
Aurite 'n foc de soare,
Tremură nenumărate
Mici ferești strălucitoare.

Sub arțar, plecat moșneagul
Şade cu luleaua 'n gură,
Pare-că-ī cloplită 'n piatră
Luminoasa luî figură...

Joacă în văzduh ținării ;
Pe furiș, prin frunza rară,
Ca un sgomot de șopirle
Drăcușoriș se strecoară,

Ici și colo doar s'arata
Printre crângile mișcate,
Și, pitică, șoptesc în umbră :
Se ghiontesc, rîd pe 'nfundate...

Dînd semnal întregei cete,
Cel din urmă 'n fund dispare...
— Caută-ți de-acu, băete !
Mută stă grădina mare...

Tresăring pășește 'n taină,
Doar prin foî adie vîntul...
Stă, și-ascultă... Unde-s oare ?
Nu se știe ca pămîntul !

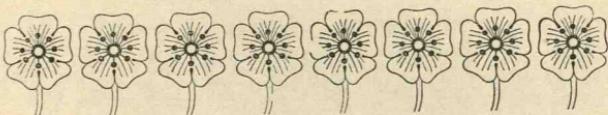
Moșule, tu ști pe semne,
Stai cu degetul la gură,
Și zîmbind șiret, ce dulce
Amintirile te fură...

Dar deodat' s'aude-un țipăt,
Și din 'nalta bălărie
Sare o fetiță blondă
Ca un fir de păpădie !

Geaba fuge nebunește
Ca să scape de strengar...
Din tufișuri, pretutindeni
Alte capete răsar...

E un haz! cu larmă mare
Toții jucînd se strîng în drum,
Și bunicul rîde tare
Pipa scuturînd de scrum...

C O B Z A R U L

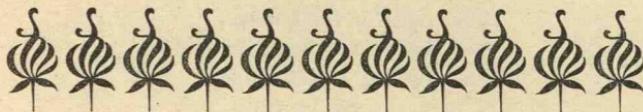
Salută zdrăngănid din strune,
Bătind cadență din picior
Și cîntă legănindu-șî capul,
Cobzarul, mîndru cerșetor...

Iar după datina străbună
Cînd ii întinzi paharul plin,
El nu bea pînă ce încină
Și varsă jos un strop de vin...

— Cobzărule, de-ař šti cît farmec
Ši voe bună răspîndești
Cu zvonul cîntecelor tale
In inimele românești!

Noř toř sîntem aşa de tineră
Că am putea să-ři fim nepoři...
Dar cînd ne zici bâtrîna dořnă
Ešti cel mai tînăr dintre toři!

CU COARELE

Satu-i strîns în bătătură,
Cîntă, joacă, chefuește...
Sună toba; plin dulapul
Se 'nvîrtește.

In văzduh e-atît albastru!
In senin e-atîta soare!
Innegresc departe stoluri
De cucoare...

Vin copii 'n fuga mare,
Ese lumea 'n drum grămadă, —
Un moșneag ridică mína
Să le vadă...

Dă din cap, zîmbind, clipește
Și îngînă veteranul:
«Le-oiu mai apuca eū oare
Și la anul?...»

V E S E L I E

La orîndă-î o beție
Strașnică în astă seară !
Nimini nu mai vrea să știe
Ce viforință e afară...

Glasuri vesele răsună,
Zic vioare, — urlă vîntul...
Joacă totî cu voe bună,
Duduie subt eî pămîntul !

Dînd uîtării grija, scîrba,
Inima în pîept le saltă...
Pîn' și popa-î trage sîrba
Cu creștiniî laolaltă!

Bate 'n cisme, stă să cadă,
Dînd potcapul către ceafă...
Treî moșnegî aprinși la sfadă
Se 'ndulcesc din a garafă...

Și petrec! E o urgie
A lui Dumnezeu afară,
Dar e-atîta veselie
La orîndă 'n astă-seară!...

DE ZIUA MEA

Aș vrea să fiu un biet bunic,
Adus din spate și pitic,
Să-mă mîngîii barba albă ;
Să stau la foc de somn să pic,
Vișind la vremea dalbă...

In jurul meū să am nepoți
Și pe genunchi să-i joc pe toți
Și să le 'nșir alene
Povești cu Smei și Barbă-Coți
Și mîndre Consînzene.

Să rîd cu eĭ, copilăros,
Cînd, moțăind, mă-atîrnă 'n jos
Al scufeî mele ciucur:
Cînd eĭ mă trag de păr vîrtos
Să-î cert și să mă bucu r...

Oră, vara, să mă plimb cu eĭ
Domol p'in vechile alei,
Cu tacticoașe pasuri:
Să-î țiu mereu sub ochiî mei
In lungile popasuri...

Și 'n poarta casei, pe'ns'erat,
Cînd oamenii se 'ntoarnă 'n sat
Și-mă daŭ, pe rînd binețe,
Să 'ngîn pe nas, îngîndurat,
Un psalm de tinerețe...

DOMNU' PROFESOR

Nimic nu 'nvață blestemații!
Si eū mī-am zis de-atîtea oră
Că daū la dracu meditații....
Dar veză că cele trei surori
Imi sănt cu mult mai dragă ca frații
Ce răi și neascultători.

Afară-i noapte, vijelie
Si-i cald în salonașul lor...
Mă 'ntîmpină cu veselie
Si toate mă salută 'n cor
Si fie-care vrea să știe:
«Ce face domnu' profesor?»

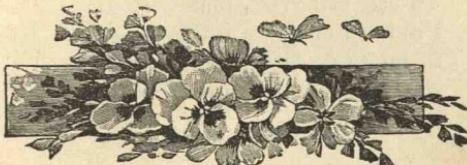
In lecții, ele-șă spun secrete,
Fac haz pe socoteala mea..
Ișă mușcă buzele șirete,
Pufnesc de rîs, fără să vrea...
«Ti, bată-vă norocul, fete ! —
Și mama face haz și ea.

La masă, — glume, gălăgie...
Și cea dintâi îmă toarnă vin,
Drăguț a doa mă îmbie,
A treia-mă dă paharul plin ..
E, cine-mă poate spune mie
In sănătatea cuă să 'nchin ?

Tîrziu, cînd plec de es în stradă
Și-întuneric peste tot,
Ah ! unde-s ele să mă vadă
Orbit de viscol, cum înot
Prin valurile de zăpadă...
Și drumu-ř lung și nu mai pot...

In odăia 'ntunecată
E frig... Eă, zgriburit, din pat
Ascult vîforița turbată
Și-adorm cu gîndul fermecat
La basmul vechiū : «Aă fost odată
Trei mîndre fete de 'mpărat...»

A D I O

Da, mult mai bine ar fi fost
Să fi rămas în sat la noi,
De-aî fi avut și tu vre-un rost,
De-am fi avut pămînt și boi.

Că sănem nevoești de tot,
Să-i frați mici, — și săneci mulți...
Muncesc din greu, fac tot ce pot —
Și tot flămînzi, și tot desculți !

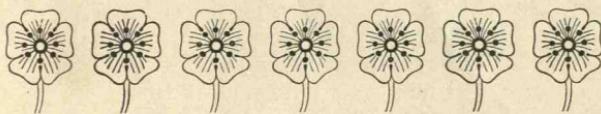
Tu ești mai mare, mai deștept
Cînd oiu muri, pe tine-î las,
Și multe de la tine-aștept :
Nădejdea 'n tine mi-a râmas.

Noroc măcar dac' aî avea
Să dai de vreun stăpin milos :
Să-mi scrii mereu, cît 'ei putea,
Că doar tu ști să scrii frumos !

Și-acuma — ochi să-î sărut :
Mergi sănătos și fi voïnic !
Dar stăi — o vorb' aş mai fi vrut,
O vorbă numai să-ți mai zic :

Tot ochiă ăştia, — amîndoi,
Aşa frumoşă, aşa senină
Să mi-î aducă tu înapoi —
Să nu-î uişti, dragă, prin străină...

I N V I N S !

De mult înstrăinatul
 De-abea ce ți-a sosit,
 Așterne-ă, mamă, patul
 Să doarmă dus băeatul
 Bolnav și obosit !

Bătu el multă cale
 De cînd te-a părăsit...
 Invins de dor și jale
 Pe prispa casei tale
 Se culcă obosit...

Ci nu 'ntreba : pe unde
A fost și ce-a găsit ?
El rana-și va ascunde,
Și nu-ți va ști răspunde
Decit : «Sînt obosit...»

I A R M A R O C

Printre miř de șatre albe
Vezi fanare în amurg
Si prin pulberea de aur
Oamenii pe uliți curg.

Uruie trăsuri și care,
Tobe, trîmbite râsună ;
Un balon scăpat se 'nnalță
Dus de vînt, jucind în lună...

Vine-un călăreț în goană,
Sar lătrînd în drum dulăi —
Rid suratele gătite
Mînă 'n mînă cu flăcăi;

Și mi-e drag să merg cu dînșii.
Să-i privesc și să-i ascult:
Lume veselă ca astă-ză
N'am mai pomenit de mult!

La ovreiū, în colț, e cîntec:
Joacă un băet c'o fată
Tupăind, bătind în palme,
Căci a lor e lumea toată!...

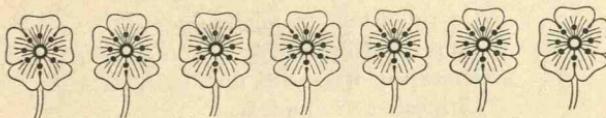
R O M A N T A

Trecea în cîrjă sprijinit
Pe ulița pustie,
Și 'n caterincă ostenit
El învirtea necontenit
O veche melodie.

Era un cîntec ce-l știam
De-acasă, — dintr'o sară...
Cum l-ascultam pierdut la geam
Mi se părea că mă vedeam
La noi, acasă, iară...

Să-atîtea lucruri s'aă ivit
In mintea mea cu dînsul!
Dar cînd bătrînul gîrbovit
Sfîrșî romanța, m'a lovît
Pe negîndite plînsul...

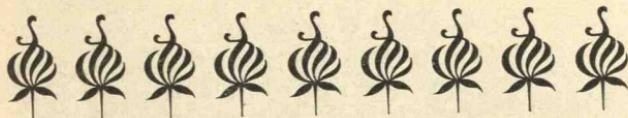
CÎNTEC DE LEAGĂN

Cîntec de leagân
 —
 Grădină îngerî mesterî
 Zugrăvit-aû la fereastră
 Si e frig în casa noastră,
 Ca subt bolta unei peșteri —
 Dormî, copile, dormî!

Vintul în ogeag suspină,
 Mișcă 'ntr'una cleâmpa ușii ;
 Amorțit-aû grerușii
 Subt căușul de faină —
 Dormî, copile, dormî !

Ce ridică mînuța mică ?...
Fulgi albi de nea se scutur':
Peste cap îți sboar' un flutur,
Ciripește-o rîndunică...
Dormi, copile, dormi !

ROSELE

De ziua numelui, în dar,
Primise rose Anișoara...
Le-a strîns frumos într'un pahar —
Dar rosele muriră seara...

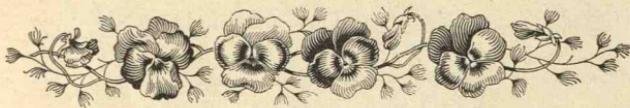
Le cercetează tremurînd
Nedumerită, mititica,
De ce s'aü stins aşa curînd? —
Nu le făcuse doar nimica...

Și gîndul eî nevinovat
Se 'ntunecă de-atîta jale,
Cînd vede cum s'a spulberat
Podoaba mîndrelor petale...

Acum, cu drag, le-adună ăar —
O, de-ar putea, le-ar da ființă !
Dar îsbucnește 'n plîns amar
Văzînd că e cu neputință...

Sărman copil neștiutor
Ce plingî sărmana ta comoară,
Asemenî roselor ce mor,
Tot ce nî-e drag e dat să moară...

MOŞ AJUN

Printre crengi pierdute 'n ceață
Luna 'ncet la geam apare
Aruncind pe florî de ghiată
Boabe de mărgăritare.

Lîngă pat, jos, în căsuță,
Mama plînge despletită
Pe copila cea drăguță
Intre îngerî adormită...

..Dar ce zgomot e în tindă?
Inima-î stă să se rumpă!
Vin copiii de colindă,
Vin la sora lor cea scumpă. —

Lărmuind cu bucurie
Bat în geam, fac zarvă multă,
Rid cu hohot, făr' să știe
Că fetița nu-i ascultă...

Iar prin crengi pierdute 'n ceață
Luna trist la geam apare
Și lucesc pe florii de ghiață
Boabe de mărgăritare...

P A S T E L U R Ī

L.

E secetă, — și de căldură
Pe cîmp porumbul se usucă,
Mor vitele în bătătură, —
Și norii vin... ca să se ducă...

Prin sat aleargă paparude,
Tăranca apă le asvirle :
Iși scutur' pletele lor ude
Și-s goale ca niște șopîrle...

Tăraniř 'n cîrciumă s'adună;
Pe cîmp abea se mișc' o turmă,
Tingitor talanga sună —
Ciobanul a rămas în urmă.

Cu cotul răzemat în bită
El cată dus în depărtare,
Dar seceta posomorită
Se 'ntinde fără de hotare...

II

Prin sat aleargă paparude
Și se 'nvîrtesc în danț vioae:
Iși scutur pletele lor ude
Cintind descîntece de ploae.

Un uliū sus, d'asupra noastră
Din aripă bate ostenit
Pierdut în liniștea albastră
A cerului nemărginit.

Noră albă din zare se ridică —
Par minunate jucării;
Se 'nșiră, se desprind, se strică
In praf de raze aurii...

III

Tresari din somn... Ce harmalae?
Țigani cu șatra — ce mai vrei?
In car, sub rogojina spartă,
Fumează, cintă, rîd temeļ...

O droe de copii în zdrențe
Fac roată și se bat și sar, —
Dulăi bătrîni, cu limba scoasă
Merg serioși pe lîngă car...

Se depărtează caravana...
De praf, abia o mai zâresc...
Cimpia atipește iarăși —
Doar greeriî mai țirăesc...

IV

Coboară seara pe cîmpie...
Pe drum pustiŭ un car cu boĭ
Se leagăna încet, departe —
Cresc nori de pulbere 'napoī.

In car, îngînă cărăușul
Un cîntec vechiŭ și trist nespus,
Ca o poveste 'ntunecată
A veacurilor ce-aŭ apus...

Și, cum se pierde 'n umbra seriĭ,
Mă 'ntreb pe gînduri adîncit:
«Va răsări cînd-va și steauă
Acestui neam nenorocit?...»

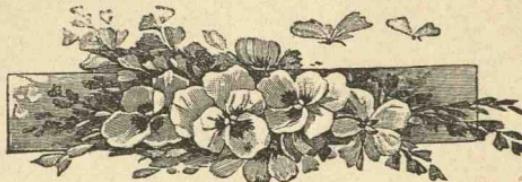
V

Trece 'n sus, pe plaiū în sus,
Un voïnic pe-un murg călare.
Inapoï se uîtă dus
Peste mîndrele hotare...

Dus el cată spre Ardeat
Unde-o turlă 'n fund străluce ;
Murgul urcă greū la deal,
Pe voïnic de-abea-l maෂ duce...

Neguri de brădet se 'ntind...
Turla 'n văi de mult e ștearsă.
Dar voïnicul pribegină
Tot maෂ ține fa a 'ntoarsă...

ARTIȘTİ

Trei vagabonzi la poartă-mi vin;
Artiști — o mică trupă:
Copii după eî se țin
Și cînii daă să-i rupă...

Sînt doî micuți, e mama lor;
Ea, cu flașnetă 'n spate.
E-o zi de toamnă, pic de nor —
Dar cît de triste-s toate!

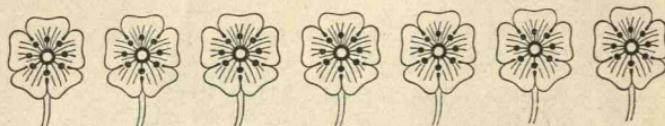
Cu ochii dușă, ca în extaz,
Ea cîntă și ei joacă.
Ii cade părul pe obraz
Și praful o îmneacă.

Ei joacă, sar și se 'nvîrtesc
Impiedecați în zdrunțe;
Răsuflă greu cînd se opresc
Și fac la reverențe.

Intinde piciul istovit
O pălărie spartă :
Comèdia s'a isprăvit,
De-acu — la altă poartă...

Pe urma celor ce s'aă dus
Virtej de frunze-aleargă...
Că mulți mai poartă Cel-de-sus
Pe lumea asta largă !

PRIBEAGUL

Enăoapte; — la micuța casă
Fereastra licăre 'n lumină...
Vezî fețe vesele la masă:
Ei povestesc glumind și 'nchină.

Tu, singur, te strecorî prin ceață,
Și-aruncî privirea cu sfială:
Te-apucă dor de-o altă vîeață,
De liniște patriarhală...

In vis, te-apropi de fereastră
Si numa 'n vis le tulbură pragul :
»Primiți, primiți la vatra voastră
Să hodinească și prieagul...»

IN BAL

Dansaŭ cu fețe zîmbitoare
Și-șî făureaŭ un ideal
Din strâlucirea orbitoare
A unei nopți tîrziî de bal.

In larma veselie orchestre
Inmormîntaŭ un trist amor,
Și 'n goana albelor ferestre
Sbura fantastic umbra lor.

Pluteau cū mintea rătăcită
Ca 'n alte lumī, răpiți de joc...
Sî-atît părea de fericită
Părechea fără-de-noroc!

VREMURĂPUSE

Aus alten Märchen winckt es...
HEINE.

In parcul vechiului castel
Pe-aleea solitară,
Un tînăr prinț rătăcitor
Se plimbă trist și visător
In fie-care seară...

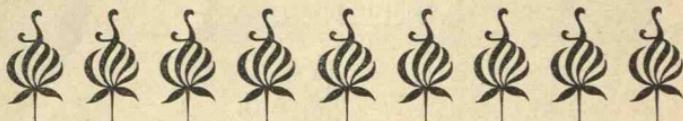
Se plimbă trist și visător
Și 'ngînă cu durere :
«Copilă taînică de craiū
Cu vinețî ochi, cu păr bălaiū, —
Tot sufletu-mî te cere...»

Se plimbă visător și trist
Și cu durere 'ngînă :
«De ce nu vrei să te ivești
Din ceața vechilor povești,
Să-mă facă un semn din mină ?...»

E-o liniște de cimitir
In parcul singuratic :
«O, dați-mă mîndrul buzdugan
Și-aduceți calul năzdrăvan
Ce-adulmecă jăratic...»

Ca 'n cimitir e liniște
In taînica grădină —
Trist razele prin cetini curg
Și luminează în amurg
Castelul în ruină...

CU GENELE PLECATE

In castelul dintre codri liniște-ă ca în mormînt:
Nu s'a pomenit de-o vreme innăuntru-ă rîs ori cînt.
Credincioși casei umblă muți în tainica tăcere,
Rar ișii fac un semn ori schimbă șoapte 'n umbră de unghere,
Nu cumva să strice pacea Doamnei triste, adorate,
Ce de-apururi nu ridică genele ei lungi, plecate...
Tristă-ă totdeauna Doamna palidă în neagra-ă haină,
Și cu niminii nu grăește...

In castelul vechiului e-o taină.

*

Insă cind Barbarul mîndru vine de la vînătoare,
Pașii grei și glasu-î aspru lung vuesc prin coridoare...
Toti însiorați aleargă de poruncă să țină seamă,
Umiliți i se inchină, galbeni, tremurînd de teamă :
Vai de acei ce-i stați în cale cind sprinceană i se 'ncruntă,
In sălbateca-î privire singeră pedeapsa cruntă...

*

Numai Doamna, numai dînsa,
Liniștită îl așteaptă, —
Buzele-î subțiri și fine
Nu surid, nu scot o șoaptă.

Numai ei, cind il zărește,
Inima nu i se bate,
Și de-apururi nu ridică
Genele ei lungi, plecate...

*

Une-oră, sus, la fereastra
Din iatac, stă nemîșcată :
Peste munți, peste hotare
Caută îngîndurată...

Une-oră începe se urcă
Sus, pe 'ntunecata stîncă,
Și, visind, privește dusă
In prăpastia adîncă...

Tristă-î totdeauna Doamna
Palidă în neagra-î haină...
În castelul dintre codri,
În castelul vechiū, e-o taină. —

* * *

Amîndoï staŭ față 'n față 'n vechea sală strămoșească.
—M'ai chemat?.. întreabă Doamna mîndră, fără să-l privească.
El, cu 'n scrîșnet de mînie, palid prinde bîciu 'n mînă.
Face-un pas, vrînd s'o lovească, în pornirea lui păgină...
Brațu-î cade... Intîlnise iar privirile-î pierdute,
Pironindu-l doar o clipă...
Nâbușit, îngînă : «Du-te...»

* * *

Miez-de-noapte bate, straniū răspunzînd din stîncă 'n stîncă :
În castelul dintre codri, în iatac, lumină-î încă.
N'are somn sărmâna Doamnă, negre amintiri o dor :
Inîma-î însîngerată se 'nfioară 'n preajma lor...

Ochiî eî lucesc mai negri, albă-î fața eî ca varul ;
Ea desface scrinul antic, trage 'ncetinel saltarul
Ce, rostogolind din umbră orbitorul lui tezaur,
Joacă 'n schinteri, sub para candelabruî de aur :
Diamante și rubine și topazuri și safire
Tremură în miî de ape și se bat în strălucire...

Un inel e între pietre, un inel pătat de sînge...
Ea-l întoarce, — și-l privește... și pornește 'ncet a plinge.

* * *

Iat'o scoborind în umbră,
Ca o umbră de ușoară,
Scările de marmur albe,
Orî-ce freamăt o 'nchioară...

A trecut de pragul porții...
Noaptea-i mută și senină ;
Pe prapastie răsare
După stîncă, luna plină.

* * *

Doă brațe, sus, pe stîncă, albe se înalță 'n lună,
Și, de-un tipăt lung izbite, negurile-adînci răsună...

BALADĂ

Prin crîngul străbătut de lună,
De primăvară înflorit,
Prieagă cîntă o nebună
Trecînd cu părul despletit
Și 'n păru-î poartă o cunună
De mirt, — și mirtu-î veștejît...

«Copilă dragă, fiș cuminte
Și fugă de dragoste în Maiû...
Q, nu te 'ncrede 'n jurăminte
Și nu iubi în luna Maiû!...
Copilă dragă, fiș cuminte...

Te-așteaptă ceasul rău în cale
Pe înfloritele potecă —

Și tot norocul vieții tale
Se va întuneca pe veci...
Te-așteaptă ceasul-rău în cale...

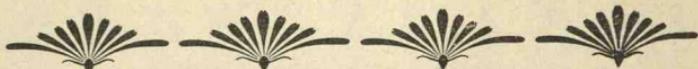
Și-atunci vei plinge-așa 'n neștire
Și vei înnebuni de dor —
Nici n'o să află liniștire,
Că nu e leac alinător —
Vei plinge singură 'n neștire...

Doar am iubit și ești ca tine
În Maiu — și n'am avut noroc !
Privește și ia seama bine
Cum rătăcesc din loc în loc —
Doar am iubit și ești ca tine...

Dar tu, copilă, fiș cuminte
Și fugi de dragoste în Maiu !
O, nu te 'ncrede 'n jurăminte
Și nu iubi în luna Maiu...
Copilă dragă, fiș cuminte...»

Prin crîngul luminat de lună,
De primăvară înflorit,
Priebeagă, cintă o nebună :
Ea poartă părul despletit,—
În păr î-atîrnă o cunună
De mirt — și mirtu-i vestejit...

DOĨNA

Se tînguesc
Tălăngî pe căi,
Si neguri cresc
Din negre văi,
Plutind pe munți...
La făgădăü,
La Vadul-Răü,
Sus, la răscruci,
Vin trei haïduci
Pe caï mărunți....

Grăesc încet...
Un scurt popas —
Si spre brădet

Pornesc la pas
Ceți trei călări...
Sus, preste plaiu
Tăcutul craiū
Al nopții reci,
Umbrind poteci,
Se'nalță 'n zări...

Si neguri cresc,
S'anină 'n crângi; —
Se tînguesc
Si pling tălängi
Pe căi pustiui...
Se duc uitați
Ceți trei fîrtați,
Sâltind în șa,
Plutind aşa,
Ca trei stafii...

Dar cînd ajung
La cotituri,
Un chiot lung
Din miî de guri
Dărimă stînci...
Haïducii mei
Doînesc toți trei;
Si clocoesc
Si hohotesc
Pădurî adinci...

CÂNTEC VECIU

Codrule, stăpinule
Codrule, bătrînule !
Mişcă-ť tu poenile
Si-ť ridică genele,
De priveşte pînă 'n zare :
Nu s'arată ſir de care,
Şir de care ferecate,
Scîrťăind împiedecate,
De-angarale 'mpovărate,
De neferă incunjurate ?...
Codrule, stăpinule,
Codrule, bătrînule !

Scutură-ți tu pletele
Să s'adune cetele :
Cetele haïducilor,
Spăimele răscrucilor
Să răstoarne carële,
Vînzolind covoarele,
Să desfunde lăzile
Să-și împartă prăzile...

H A Ě D U C U L

Lumina aurie se cerne printre cetină. —
Trecind, ca o nălucă, în zarea din apus,
Haïducul rătăcește, cu flinta 'n spate, dus :
In toată lumea largă el n'are alți prietenă
Decât copaci 'n codru și nourii de sus.

Infiorat de tăna singurătății grele,
Străvechiul codru sună, foșnindu-și frunza rar...
Voînicul prinde-un sgomot venit din spre hotar :
Iși saltă dîrz podoaba de-alămuri și de-oțele
Și ochiul lui sălbatecă străfulgerind tresar.

Cum se ridică leul stăpin într'o pustie
Şi-aşteaptă prada mîndru, cu nările în vînt,
Ca dintr'o săritură s'o culce la pămînt —
Haîducul clocoteşte de ură şi mînie
Şi pieptul i se umflă stînd să sbucnească 'n cînt...

Dar din tufiş trei focuri vrăjmaşe se descarcă,—
Un răcnet moare 'n pieptul rănitului eroū !
El vrea să se ridice şi cade 'n brîncă din nou :
Din somn tresare codrul, rănit şi dînsul par'că,
Şi urlă de durere cu repetat ecoū...

S A L C Î M U L

Priveghiuři lungi de toamnă. In sfeșnic lumînarea
Se luptă 'n întuneric, tot scăpătindu-și zarea,
Precum se luptă somnul cu jalea ce te-apasă
In liniștea ploioasă...

De-o dată triste glasuri sporesc mocnita jale,
Bat silfăiri greoae d'asupra casei tale...
Se face iar tăcere... — și te străbat fiori :
Ne lasă și cucori !

«Fugiți, fugiți departe, întîrziate stoluri,
Să nu v'apuce 'n cîmpuri înghețul de la poluri... !»
Suspină trist în urmă, foșnidu-și trunza moartă,
Salcimul de la poartă...

NOPȚI DE VARĂ

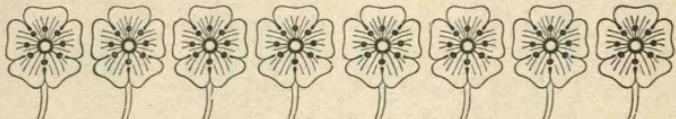
La casa fără lacăt
Doar luna de mai vine
S'o cerceteze 'n treacăt
In nopțile senine.

Perdelele 'nvechite
Atîrnă într'o parte
Ca aripă ostenite
La greamurile sparte.

Doar șoareci țin soborul
Ungherelor uîtate —
Păinjeni țes covorul
Uîtării 'ntunecate.

Și-aceeași armonie
De greeri trist răsună
In casa cea pustie
Sub farmecul de lună...

F U L G I I

Zăceaū priveliștele moarte
Sub cerul sur, în asfințit,
Și-abea mai auzeam departe
Un glas de crivăț amorțit.

In mijlocul naturii mute,
Eram eū singur călător:
Imi aminteam de vremi trecute
Și mă visam în viitor...

Iar din imperiul tăcerii
Se desprindea ū fulgî mari de nea :
Cădea ū încet, cădea ū puzderi
In urma și 'naintea mea...

S I N G U R

Te simți mai singur astă-sară,
Mai mohorită-î ază odaia...
Auzi cum sirue afară,
De-alungul streșinilor, ploaia!

Trist, ca o plângere 'nnecată
Răsună 'n noaptea cea pustie,
In noaptea asta 'ntunecată
Ce-ță pare-un veac de insomnie...

Și cum în van te luptă cu firea
Să cauți viații tale țintă,
Să smulgă o rază din orbirea
De patimă care te frămîntă,

Se 'naltă 'n mintea-ți auriită
Stafia vremilor uitate,
Privindu-te nedumerită,
Cu brațele încrucișate...

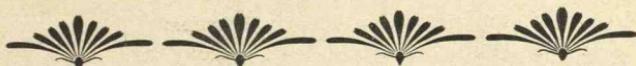

CÎNTEC

Cutreerî ulițele 'n rînd
Un cîntec taînic șuerînd :
E 'ntîia zi frumoasă, caldă ;
O vrabie 'n nisip se scaldă
Și ciripește-atît de blind !

Te 'nviorezî și prinzi puterî
Sub vraja dulcei mîngăeri —
La umbră însă-î frig șî-acuma
Și noaptea tot maî cade bruma,
Și 'n suflet tot maî zac durerî...

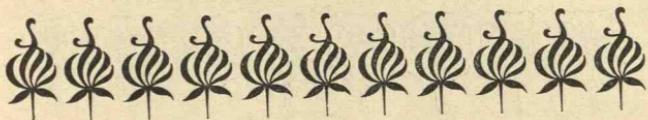
O RAZĂ

Străin pierdut, pe lume fără parte,
Răznit de-aï tăi, de tot ce-aï scump departe,
In van aï blestema și 'n van aï geme:
Nu vor veni, în orele supreme,
Plîngînd încet pe nume să te cheme,
Nicî să-ți închidă ochii după moarte...

La ce amarul desnădejdei multe,
Zădărnicia unor lacrimi smulțe,
Biet suflet gata să-și pornească sborul ?
Alină-ți plînsul; potolește-ți dorul
Și 'ntoarce-te spre — A-toate-știitorul :
El singur numai poate să te-asculte...

Precum pe văi se desprimăvărează,
 Pe frunte blind te-o mîngăea c'o rază
 Ce va străbate 'ntreaga ta ființă...
 Atunci adoarme ori-ce suferință...
 Priviți la ceruri cu recunoștință,
 Căci Dumnezeu pe toți ne are 'n pază!

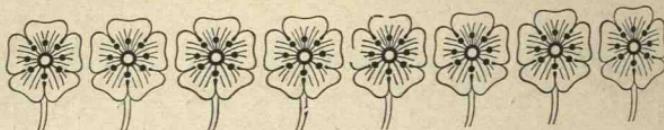

ACOLO

Tu, singuratică și-albastră,
Rătăcitoare 'n infinit,
La ce mă chemă necontenit
Acolo 'n colțul de fereastră
Să te șador înmărmurit?...

Și spune-mi ce 'nrădită vrajă
Și ce îndepărtat mister
Mă face pururi să te cer
D'asupra capuluī de strajă,
Stea singuratică pe cer?...

POVESTE

Se spune 'n basme c'a trăit
De mult, de mult pe lume-odată
Un băet copil orfan, robit
De-o vrăjitoare blestemată.

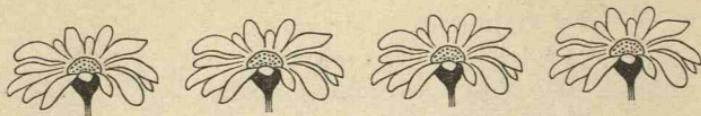
In lanțuri ea-l ținea ori-cind
Și el plingea de disperare —
Dar lacrimele-î, picurînd,
Se prefăceaă mărgăritare...

Iar vrăjitoarea le strîngea
Și tot mai multe vrea să strîngă,
Incît din ce mai mult plîngea,
El tot mai mult avea să plingă...

Așa, copiii obijduiți,
Pe lumea noastră sunt poeții,
Incătușați și chinuiți
De vraja blestemat'a vieții.

Ei plîng de drag, ei plîng de dor,
Și cearcă în zadar uitare,
Sporind cu lacrimile lor
Comoara de mărgăritare !

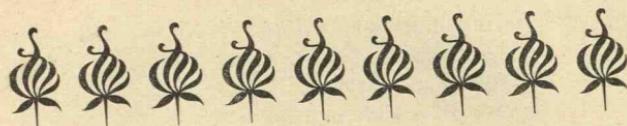

CÎNTEC

Noapte, noapte, — iar mă lași
Singur pe cărări pustii,
Părăsit aceleiași
Palide melancoliu...

Stelele se stîng acum,
Roăa picură pe floră:
Spune-mă, încotro să 'ndrum
Pașii mei rătăcitorii?...

RUGĂCIUNE

Doamne, către tine 'ndrept
Astăzi ruga mea umilă !
Eartă celuia nedrept :
De la tronul tău aştept
Cel din urmă semn de milă...

Ca un demon cad învins,
Fulgerat de suferință.
În genunchi, cu graiul stins
Și cu sufletul cuprins
De obidă și căință ;

Dornic brațele-mă întind
Către cerurile Tale :
Valurile mă cuprind,
Inima mă-o simt murind
De nețărmurita jale ;

Și pre tine te mai chem :
Doamne, tu ești sfânt și mare !
Mîntue-mă de blestem...
Cătră tine plîng și gem :
Indurare !

Z A D A R N I C !

Senina Dimineată pătrunde 'n casa mută,
S'apropie de patul poetului cu teamă ;
S'apleacă și obrajii cei palizi îi sărută,
Șoptindu-i la ureche, la visuri noă-l chiamă :

«E primăvară dulce, copile, primăvară !
N'auză tu rîndunica la geamurile tale ?
N'auză tu pe 'nvăpăiatul Pegas, sburdind la scară
Nerăbdător să sboare pe necuprinsa cale ?

«E primăvara dulce... Covor de flori s'așterne;
In cer e zvon de clopot și glas de ciocîrlie.
Vieața-și re'nnoește isvoarele-î eterne —
Si-i beată lumea 'ntreagă de-atâta veselie!...»

Poetul n'o ascultă; rămîne surd la șoaptă :
Pleoapele-s căzute și mîinile 'nghețate...
Zadarnic jos, la scară, Pegas îl mai așteaptă,
Zadarnic mușcă frîul și din copită bate —
Zadarnic !

C U P R I N S

	<i>Pag.</i>		<i>Pag.</i>
E mult de-atunci	5	<u>Domnu'</u> profesor	31
Nucul	7	Adio	33
<u>Bunica</u>	9	Invins	35
Fusul	11	Iarmaroc	37
Revedere	13	Romanța	39
Furtuna	15	Cîntec de leagă̄n	41
Visul	18	<u>Rosele</u>	43
Vară	20	Moș ajun	45
Cobzarul	23	<u>Pasteluri</u>	47
Cucoarele	25	Artiști	52
Veselie	27	<u>Priveagul</u>	54
De ziua mea	29	In bal	56

	<i>Pag.</i>		<i>Pag.</i>
Vremuri apuse	58	Singur	78
Cu genele plecate	60	Cîntec	80
Baladă	64	O rază	81
Doïna	66	Acolo	83
Cântec vechiu	68	Poveste	84
Haïducul	70	Cîntec	86
Salcîmul	72	Rugăciune	87
Nopți de vară	74	Zadarnic	89
Fulgiî	76		

DE ACELAŞ:
ROMANȚE ȘI CÎNTECE, Traducerî din Heine.

IN PREPARATIE:
A FOST ODATĂ, (Versuri);
TRADUCERI.

IMPRIMAT LA
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ «MINERVA»
SOCIETATE ANONIMĂ. — CAPITAL 300.000 LEI
BUCUREŞTI, STR. ISVOR, 80
PENTRU H. STEINBERG, EDITOR

